

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KULTURE I				
Šifra/kod	FIL SOC 212	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	III	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/ nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	Prof. dr. Tomislav Tadić			
	Kontakt podaci	tomislav.tadic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 tatjana.zarkovic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 Vježbe:2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij tematizira širok raspon fenomena koji su produkt ljudskog mišljenja i njegovih objektivacija u formi simboličkih reprezentacija koje se u generalnom smislu mogu imenovati pojmom kulture. Fokus je usmjeren na analitičko razumijevanje suodnosa priroda-kultura, kultura-društvo, kultura-kulture, institucionalno utemeljenje kulturnih formi i institucionalno i vaninstitucionalno realizovanje i kontinuiranje kulturnih formi i fenomena. Kolegij sadrži predstavljanje najznačajnijih klasičnih i savremenih mikrosocioloških i makrosocioloških tema i teorija te osnovni prikaz suodnosa kulture, obrazovanja, umjetnosti, politike i društvenih normi i vrijednosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da se studenti/ce dodiplomskog studija sociologije, filozofije i sociologije i dvopredmetnih studijskih grupa upoznaju sa temeljnih determinacijama koje kultura ima u svakodnevnicu, u društvenoj ontologiji i fenomenologiji kako na nivou rutinizovanih matrica i latentnih formi djelatnosti tako i na nivou makrosocioloških relacija, institucija, sa dijapazonom od individualnih aktera i njegovih kultivacija i sublimacija, preko društvenih organizacija i institucija, nacionalnih kulturnih reprezentacija, te u konačnom kulturalnih trendova i interkulturalnih i transkulturalnih determinanti u društvenom svijetu.				
SDG (cilj održivog	SDG 4 - Kvalitetno obrazovanje				

razvoja)	SDG 5 - Rodna ravnopravnost SDG 10 - Smanjenje nejednakosti SDG 15 - Očuvanje života na zemlji
Ishodi učenja	<p>Ishodi učenja su usmjereni na ostvarivanje navedenih ciljeva, a sve radi ovladavanja tematskim jedinicama pojedinačno kao i stvaranje sposobnosti za njihovu integraciju u smislenu i povezanu celinu, a što će omogućiti stvaranje veza između različitih teorija i pravaca kao i kritičko promišljanje i korišćenje naučenog u postavkama istraživačkog rada i u nastavnim aktivnostima.</p> <p>Znanje: studenti/ce -izlažu i objašnjavaju stečena teorijska znanja o odnosu kultura- društvo, -daju samostalne analize literature -formuliša jasne i precizne informacije u različitim područjima društvenog života na osnovu stečenog teorijskog i praktičnog znanja</p> <p>Vještine: -studenti/ce prave komparacije i stvaraju veze između različitih teorija i pravaca -kritički pristupa obrazovnim politikama i praksama uzimajući u obzir njihove specifičnosti i izazove u odnosu kultura-legitimno znanje-obrazovanje</p> <p>Kompetencije: -primjenjuje sociološke teorija i koncepte na aktuelne društvene probleme . -definiše i precizira istraživački interes</p> <p>Predmet takođe pokriva i nastavničke kompetencije:</p> <p>-student/ica kritički analizira formalne i neformalne procese sticanja znanja sa posebnim fokusom na odnos kultura- znanje- obrazovanje -kritički analizira obrazovne prakse - promovira razumijevanje kritičkog mišljenja i vrijednosti logički valjane argumentacije u društvenom dijalogu</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata/ica
2.	Nastanak sociologije kulture. Teorija kulture u 19. i 20. stoljeću. Pojam kulture; odnos između kulture i društva; kultura kao društvena činjenica i kao društveno djelovanje Vježbe: Weber Alfred- temelji njegove sociologije kulture i razlika između istorijskih procesa, procesa civilizacije I kulturnih pokreta u njegovoj teoriji Obavezna literatura- Weber Alfred: Kulturna povijest kao sociologija kulture
3.	Kultura i društvo u predgrađanskom razdoblju. Teorijske diferencijacije u definiranju pojma kulture Vježbe: antropološki bazirane teorije kulture: Gehlen Arnold- Shvatanje čovjeka i specifičnosti njegovog položaja
4.	Značaj mitova i rituala u shvatanju kulture.

	Vježbe: Antropološki bazirane teorije kulture: Levi Stros- Značaj mitova i rituala u shvatanju kulture
5.	Kultura i građansko društvo. Industrijalizacija i znanstvenotehnološki promjene i društveni položaj kulture. Vježbe: Eliasovo razumijevanje kulture
6.	Kultura i tržište. Kultura i svakodnevni život. Rađanje masovnog društva. Diferenciranje kulture na narodnu, masovnu i elitnu. Vježbe: Materijalizacija pojma kulture u kritičkoj teoriji (Frankfurtska škola)- "Kulturna industrija"
7.	Kritika idealističkog poimanja kulture i Kulturna industrija. Vježbe: Materijalizacija pojma kulture u kritičkoj teoriji (Frankfurtska škola)- Umjetničko djelo u vijeku svoje tehničke reprodukcije
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Sociologija umjetnosti. Određenje discipline. Odnos između sociologije umjetnosti i susjednih disciplina: filozofije umjetnosti, estetike, teorije umjetnosti i psihologije umjetnosti. Muzika i društvene promjene. Vježbe: Lyotard, Jean-François - Predstavljanje nepredstavljivog
10.	Kultura i obrazovanje. Obrazovne institucije i kultura. Vježbe: Teorija kulture Pierra Bourdieu-a- Ukus kao sredstvo socijalne distinkcije;
11.	Umjetničke institucije. Kulturna recepcija i potrošnja. Vježbe: Teorija kulture Pierra Bourdieu-a Tijelo kao znak kulture
12.	Umjetnička kritika i problematika elitizma u umjetnosti. Vježbe: Teorija kulture Pierra Bourdieu-a Dvostruka funkcija habitusa
13.	Jezik, rod i kultura Vježbe: Irigaray L »Ja, ti , mi - Za kulturu razlike«
14.	Umjetničke promjene kao društvene promjene. Studije kulture u teoriji Stuart Hall-a (encoding-decoding model komunikacije)
15.	Umjetničko i socijalne politike Vježbe: »Drugost« i umjetnički doživljaj
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava će se sastojati od predavanja, vježbi koje uključuju diskusiju i kritičko promišljanje i praktičnih zadataka.</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta/ica vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="532 489 1344 695"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti će postići na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Parcijalni ispit Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. ● Seminarski rad Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predavljanja nekog od programskih sadržaja iz šire literature, ili u obliku istraživanja zadane teme. Seminarski rad obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminara. ● Aktivnost Aktivnost uključuje redovnost u pohađanju nastave, izradu domaćih zadataka, sudjelovanje u diskusiji i dr. Bodove za aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i seminara. ● Završni ispit 	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	30	30%	2.	seminarski rad	20	20%	3.	aktivnost	20	20%	4.	završni ispit	30	30%	Ukupno:		100 bodova	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	parcijalni ispit	30	30%																						
2.	seminarski rad	20	20%																						
3.	aktivnost	20	20%																						
4.	završni ispit	30	30%																						
Ukupno:		100 bodova	100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student/ica dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p> <p>Završni ispit obavljat će se u formi usmenog ispita ili pisane provjere znanja. Završnom ispitu student/ica može pristupiti po okončanju obaveza koje se od njega očekuju tokom semestra (prisustvo nastavi, izlaganje, pisani esej)</p> <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>																								

Literatura	<p>Weber A. (1939) Osnove kulturne sociologije, str 1-33</p> <p>Simmel G. (2001). Kontrapunkti kulture. Zagreb. Naklada Jesenski i Turk.</p> <p>F. Nietzsche: O koristi i šteti istorije za život, bilo koje izdanje</p> <p>F. Nietzsche: Rođenje tragedije iz duha muzike, bilo koje izdanje</p> <p>Claude Levi-Strauss (1966). Divlja misao. Beograd: Nolit,</p> <p>Jean-François Lyotard (2005): Postmoderno stanje. Zagreb: Ibis grafika</p> <p>Elias, N. (1996): O procesu civilizacije: sociogenetska i psihogenetska istraživanja. Zagreb: Antibarbarus.</p> <p>T.Adorno, M. Horkheimer. (1989). Dijalektika prosvjetiteljstva. Sarajevo: Veselin Masleša, Svjetlost.</p> <p>Benjamin (1974). Umjetničko djelo u vijeku svoje tehničke reprodukcije”, Nolit Beograd., str 114-149.</p> <p>Gehlen A. (1990). Čovjek. Njegova priroda i njegov položaj u svijetu Sarajevo: Veselin Masleša, Svjetlost.</p> <p>Pjer Burdije. Umjetnička djela i razvijanje ukusa. Prevod iz knjige Pierre Bourdieu et Alain Darbel avec Dominique Schnapper, L'amour de l'art, Les editions de Minuit, Paris, 1969. Drugo poglavlje Oeuvres culturelles et disposition cultivée.</p> <p>Irigaray L. (1999). Ja, ti , mi – Za kulturu razlike tekst “, Zagreb: Ženska infoteka Press, str. 9 - 29:</p> <p>Dopunska:</p> <p>Smudits A (2019) Music Sociology After Mass Modernity. 7-23 u Alfred Smudits (Ed) Roads to Music Sociology. Wiesbaden. Springer</p> <p>Buscetto M. (2019) Exploring Gender in Music. Social Stereotypes Shape Musical Reception and Recognition str. 61-67 i</p>
Napomene	

